

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura NIK w Bydgoszczy

LBY.410.001.01.2020

Mikołaj Bogdanowicz
Wojewoda Kujawsko-Pomorski
ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/04 województwo kujawsko-pomorskie

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy ¹ ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mikołaj Bogdanowicz, Wojewoda Kujawsko - Pomorski ² od 9 grudnia 2015 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Sylwia Woźniak-Waszak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBY/6/2020 z 9 stycznia 2020 r.2. Hanna Loch-Klimek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/4/2020 z 9 stycznia 2020 r.3. Monika Kazimierczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/5/2020 z 9 stycznia 2020 r.4. Marcin Bigos, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/25/2020 z 16 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 1-9)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/04 województwo kujawsko-pomorskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:
Zakres kontroli	<ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych;– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych;– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań;– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴, w tym:<ol style="list-style-type: none">a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek;b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/04 województwo kujawsko-pomorskie. <p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p>

¹ Dalej: KPUW lub Urząd.

² Dalej: Wojewoda.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., dalej: ufp.

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych;
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych;
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów;
- szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości;
- analizy stanu należności pozostałych do zapłaty;
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich; w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków;
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/04 w trakcie roku budżetowego;
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych;
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad;
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych;
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia;
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji;
- analizy stanu zobowiązań;
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/04 wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2019 r. KPUW oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Bydgoszczy i wykorzystania dotacji przez wybrane jednostki samorządu terytorialnego⁵.

⁵ Urząd Miejski w Mogilnie, Urząd Miejski w Barcinie.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/04 województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola dochodów budżetu państwa w części 85/04 wykazała, że zostały one zrealizowane w kwotach wyższych od zaplanowanych na 2019 r. Stwierdzono, że podejmowane czynności windykacyjne były rzetelne i adekwatne do wielkości należności oraz służyły skutecznemu ich dochodzeniu.

W wyniku kontroli 18,6% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 85/04 i 9% wydatków Urzędu stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych.

Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Wojewoda rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/04.

Mimo stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie poprawności merytorycznej rocznego jednostkowego sprawozdania Rb-28, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sporządzone przez dysponenta części 85/04 oraz Urząd sprawozdania budżetowe za rok 2019 i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- wystawienia upomnienia do uregulowania należności z tytułu nałożonej kary po ponad 8 miesiącach od momentu, gdy decyzja nakładająca karę stała się ostateczna;
- nieokreślenia wewnętrznych zasad przekazywania informacji o należnościach z tytułu kosztów postępowania, w tym kosztów wydania opinii biegłych, orzeczonych przez Wojewódzką Komisję ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych;
- ujęcia wydatków na łączną kwotę 6,6 tys. zł w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej;
- niewskazania powodu niedokonania podziału zamówienia na części w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego,
- poniesienia wydatku w kwocie 11,1 tys. zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, który był skutkiem nierzetelnie przeprowadzonej analizy ofert złożonych przez wykonawców w postępowaniu przetargowym;
- dokonania zasądzonego wyrokiem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego dopiero po niemal dwóch miesiącach od daty wpływu ww. wyroku do Urzędu.

Skala tych nieprawidłowości nie miała wpływu na kontrolowaną działalność i nie spowodowała obniżenia pozytywnej oceny wykonania budżetu państwa w części 85/04.

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2019 dochody budżetu państwa w części 85/04 zostały ustalone w wysokości 100 333,0 tys. zł. Na mocy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, na rok 2019⁸ planowane dochody budżetu państwa w tej części zostały zmniejszone do 100 321,0 tys. zł. Zrealizowano je w kwocie 138 080,9 tys. zł, co stanowiło 137,6% kwoty zaplanowanej i 109,2% dochodów osiągniętych w 2018 r. (126 451,6 tys. zł).

Wyższa od planowanej realizacja dochodów wynikała przede wszystkim z wyższych dochodów o 10 814,2 tys. zł (z tytułu gospodarowania przez jednostki samorządu terytorialnego⁹ gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa) oraz o 2 629,0 tys. zł (z tytułu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego od świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego). Ponadto w planie dochodów nie uwzględniono osiągniętych w 2019 r. dochodów z tytułu odsetek od świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie 16 067,63 tys. zł.

(akta kontroli str. 519-555, 677-681)

Głównymi źródłami dochodów budżetowych (stanowiącymi 93,7% wartości ogółem) były:

- dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jst. (§ 2350) w kwocie 72 974,2 tys. zł (52,8%), w tym 55 695,1 tys. zł z tytułu gospodarowania przez jst. gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa (rozd. 70005);
- wpływy z różnych opłat (§ 0690) w kwocie 23 312,0 tys. zł (16,9%), w tym 15 820,1 tys. zł z tytułu opłat pobieranych przez powiatowe inspekcje weterynaryjne (rozd. 01034);
- wpływy z pozostałych odsetek (§ 0920) w kwocie 16 243,4 tys. zł (11,8%), w tym 16 067,6 tys. zł z tytułu odsetek od świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozd. 85502);
- wpływy z usług (§ 0830) w kwocie 9 069,7 tys. zł (6,6%), z tego 5 831,7 tys. zł z tytułu usług realizowanych przez inspekcję sanitarną (rozd. 85132);
- wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych (§ 0930) w kwocie 7 812,1 tys. zł (5,7% w rozdz. 75011).

(akta kontroli str. 605-625)

Na koniec 2019 r. w części 85/04 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 919 588,1 tys. zł, w tym zaległości netto 899 158,9 tys. zł. W porównaniu do 2018 r. należności ogółem były wyższe o 63 901,9 tys. zł, tj. o 7,5%, a zaległości netto wyższe o 60 683,5 tys. zł, tj. o 7,2%. Wzrost ten wynikał przede wszystkim ze zwiększenia należności pozostałych do zapłaty o 63 304,2 tys. zł (z tego 61 317,2 tys. zł stanowiły zaległości netto) z tytułu świadczeń rodzinnych,

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. poz.344.

⁹ Dalej: jst.

świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozd. 85502). Należności z tego tytułu stanowiły 94,6% wszystkich należności ogółem.

(akta kontroli str. 519-555, 563-599)

Dochody KPUW (jako obsługującego dysponenta III stopnia) w 2019 r. wyniosły 14 221,2 tys. zł i stanowiły 103,9% planu oraz 129% dochodów zrealizowanych w 2018 r. Najwyższe dochody uzyskano z tytułu: wpływów z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych (§ 0930) – 7 812,1 tys. zł i z wpływów z różnych opłat (§ 0690) – 5 078,7 tys. zł. Wyższe od przewidywanego wykonanie planu dochodów wynikało ze zwiększenia dochodów w § 0690 w związku z wydaniem większej o ok. 40% liczby decyzji dla cudzoziemców z tytułu pozwolenia na pracę (rozd. 75011) oraz większej niż zakładano liczbie decyzji o nałożeniu opłaty legalizacyjnej (rozd. 71015). Dochody KPUW stanowiły 10,3% dochodów ogółem części 85/04 budżetu państwa.

(akta kontroli str. 405-413, 418-421, 429-430)

Na koniec 2019 r. w Urzędzie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 4 907,3 tys. zł, w tym zaległości netto 4 152,3 tys. zł, z których 45,9% (1 904,3 tys. zł) dotyczyło wpływów z pozostałych odsetek (§ 0920). W porównaniu do 2018 r. należności ogółem były niższe o 68,3 tys. zł, tj. 1,4%, natomiast zaległości netto wyższe o 12,4 tys. zł, tj. 0,3%.

(akta kontroli str. 405-413, 416-417, 436-438, 473-494)

Czynności podejmowane przez jednostkę kontrolowaną w celu odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do ich wielkości. Ewidencję pomocniczą należności raz na kwartał uzgadniano z ewidencją księgową. Komórki windykacji i księgowości współdziałały w zakresie kontroli terminowości zapłaty należności. Terminowość zapłaty kontrolowała komórka ds. windykacji na podstawie dokumentów otrzymywanych od komórki ds. księgowości. Brak dokumentów wpłaty skutkowało podjęciem czynności w celu wyegzekwowania należności. Komórka ds. windykacji prowadziła akta dokumentujące czynności w postępowaniu windykacyjnym. Poza jednym stwierdzonym przypadkiem¹⁰ wierzyciel niezwłocznie podejmował czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych przez doręczenie zobowiązanemu upomnienia oraz wystawienie tytułu wykonawczego i przekazanie go organowi egzekucyjnemu. Czynności windykacyjne prowadzono niezwłocznie, a przerwy między tymi czynnościami były uzasadnione. Wierzyciel monitorował działania egzekucyjne oraz ich skuteczność.

(akta kontroli str. 737-739, 755-817)

W kontrolowanym okresie udzielano ulg w postaci umorzenia w całości lub w części oraz rozłożenia na raty należności pieniężnych¹¹. W badanych przypadkach wyczerpująco ustalono stan faktyczny oraz wyjaśniono okoliczności mające znaczenie dla sprawy¹². Przesłankami udzielenia ulgi w formie umorzenia należności w całości lub części była trudna sytuacja materialna, korzystanie ze środków pomocy społecznej lub pomocy finansowej członków najbliższej rodziny, brak majątku ruchomego lub nieruchomości, podeszły wiek wnioskodawcy oraz zły stan zdrowia wnioskodawcy lub członka jego rodziny. W badanych przypadkach wymienione przesłanki występowały łącznie.

¹⁰ Badanie przeprowadzono na próbie 20 zaległości.

¹¹ W 2019 r. łącznie wydano 8 decyzji o umorzeniu należności (trzy należności umorzono w całości oraz pięć w części). Łączna kwota umorzonych należności wyniosła 255 tys. zł. Najwyższa kwota umorzenia wyniosła 50 tys. zł, zaś najniższa 5 tys. zł. Ponadto wydano 13 decyzji o rozłożeniu należności na raty. W zależności od możliwości finansowych wnioskodawców harmonogram spłaty należności obejmował od 10 do 125 rat w wysokości od 200 zł do 3 750 zł miesięcznie plus opłaty prolongacyjne.

¹² Badanie przeprowadzono na próbie czterech należności umorzonych oraz sześciu należności rozłożonych na raty.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wojewoda wystawił upomnienie do uregulowania należności z tytułu nałożonej kary po ponad 8 miesiącach od momentu, gdy decyzja nakładająca karę stała się ostateczna. Decyzją Wojewody z 18 października 2018 r.¹³ została nałożona kara pieniężna w wysokości 10 000 zł za prowadzenie bez zezwolenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku.¹⁴ Strona pismem z 10 grudnia 2018 r.¹⁵ zwróciła się o rozłożenie nałożonej kary na raty. Wojewoda po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym decyzją z 12 czerwca 2019 r.¹⁶ odmówił rozłożenia na raty należności z tytułu kary. Wojewoda wezwał stronę do uregulowania kary upomnieniem¹⁷ z 24 lipca 2019 r., tj. po ponad 8 miesiącach od momentu kiedy, decyzja o jej nałożeniu stała się ostateczna.

Zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁸ w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Terminy wysłania upomnienia dotyczącego należności pieniężnej określone zostały w § 7 ust. 1 pkt 1 lub 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych¹⁹.

Kierownik Oddziału Budżetowego²⁰ wyjaśniła, że: „Prowadzenie dwutorowo postępowania przez organ, do którego złożono wniosek o udzielenie ulgi w spłacie przy jednoczesnym wzywaniu do uregulowania w całości należności nie jest zasadne, jeżeli osoba ubiegająca się o udzielenie ulgi w spłacie należności miałaby środki do uregulowania jej (...) nie składałaby wniosku. Zatem prowadzenie dwóch postępowań przy jednoczesnym wzywaniu strony do uzupełnienia dokumentów w ramach złożonego wniosku i wystawieniu upomnienia, a w następstwie tytułu wykonawczego, nie byłoby logiczne i zasadne. (...) Reasumując rozpatrując wniosek o udzielenie ulgi przyjmuje się, że strona nie dysponuje odpowiednimi środkami pieniężnymi do uregulowania w całości należności i to w gestii organu jest takie prowadzenie postępowania administracyjnego, aby zebrany materiał dowodowy obrazował sytuację finansową i majątkową strony. Po dokonanej analizie zebranego materiału dowodowego Wojewoda wydał decyzję, w której odmówił rozłożenia na raty należności z tytułu powyższej kary. W następstwie powyższego przy zachowaniu właściwych terminów wystawiono upomnienie a następnie tytuł wykonawczy, który przekazano według właściwości do Naczelnika Urzędu Skarbowego w celu wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Mając na uwadze powagę Wojewody, jako wierzyciela i zaufanie obywateli, sposób postępowania w niniejszej sprawie ocenia się za prawidłowy.”

NIK wskazuje, że złożenie przez zobowiązanego wniosku o udzielenie ulgi w formie rozłożenia na raty nie stanowi przesłanki zaniechania dochodzenia należności pieniężnej. W razie uchylania się przez zobowiązanego od wykonania ciążącego na nim obowiązku, wierzyciel ma prawny obowiązek podjęcia wszelkich czynności

¹³ Sygn. WPS.III.9421.3.18.2018.EA.

¹⁴ Decyzję doręczono stronie 23 października 2018 r. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa do złożenia odwołania.

¹⁵ Wniesionym do Wojewody 11 grudnia 2018 r.

¹⁶ Sygn. WFB.V.3150.1.6.2018-9.

¹⁷ Sygn. 3150/23/2019.

¹⁸ Dz. z 2019 r. poz. 1438, ze zm. Dalej: u.p.e.a.

¹⁹ Dz. U z 2017 r. poz. 1483.

²⁰ Działająca w zastępstwie Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu KPUW w Bydgoszczy.

służących wykonaniu ustalonego obowiązku. Wierzyciel nie ma swobody wyboru, co do tego, czy podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych, czy też nie – jest on z mocy ustawy obowiązany do ich podjęcia.

(akta kontroli str. 699-731)

2. Jako nierzetelne należy uznać nieokreślenie przez Wojewodę zasad przekazywania informacji o należnościach z tytułu kosztów postępowania, w tym kosztów wydania opinii biegłych, orzeczonych przez Wojewódzką Komisję ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych²¹. Skutkiem tego komórka ds. księgowości Urzędu nie była informowana przez Wojewódzką Komisję o obciążeniu stron kosztami postępowania, m.in. kosztami wydania opinii biegłego. Nieprzekazanie informacji o orzeczonych kosztach mogło uniemożliwiać dochodzenie należności w przypadku ich nieuiszczenia przez zobowiązanych.

Zgodnie z art. 67l ust. 5 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta²² wpływy z kosztów postępowania przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych stanowią dochód budżetu państwa.

Wojewoda wyjaśnił, że art. 67l ust. 5 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta istotnie stanowi, że wpływy z kosztów postępowania przed wojewódzką komisją (...) stanowią dochód budżetu państwa, jednakże nie określa zasad obiegu dokumentów, czy też sposobów przekazywania informacji finansowych pomiędzy wojewódzką komisją ds. zdarzeń medycznych a urzędem wojewódzkim. Zasady te nie zostały określone również w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie zryczałtowanej wysokości kosztów w postępowaniu przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych²³. Mając na uwadze fakt, że zgodnie z art. 67e ust. 13 ww. ustawy wojewódzka komisja działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, określającego procedury administracyjno-kancelaryjne, postanowił wystąpić do Pani Przewodniczącej o zmianę treści ww. regulaminu.

(akta kontroli str. 740-741, 2745-2749)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie dochodów budżetu państwa w 2019 r. przez dysponenta części 85/04 i Urząd. Zrealizowano je w kwotach wyższych od planu na 2019 r., co wynikało głównie z wyższych lub nieplanowanych dochodów z tytułu gospodarowania przez jednostki samorządu terytorialnego gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa oraz z tytułu odsetek od świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Mimo stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia też podejmowanie działań windykacyjnych. Służyły one skutecznemu dochodzeniu należności.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W 2019 r. wydatki w części 85/04 wyniosły 3 839 256,6 tys. zł, co stanowiło 134,7% planu określonego w ustawie budżetowej (2 850 973,0 tys. zł) i 99,3% planu po zmianach (3 866 730,3 tys. zł). W porównaniu do 2018 r. wydatki były wyższe o 382 634,2 tys. zł, tj. o 11,1%. Główną przyczyną zwiększenia wydatków w części 85/04 był wzrost wydatków na świadczenia wychowawcze, rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego.

²¹ Dalej: Wojewódzka Komisja.

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 1127, ze zm., dalej: „ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta”.

²³ Dz. U. Nr 294, poz. 1740.

W 2019 r. środkami budżetowymi sfinansowano głównie (97% wydatków części) zadania z zakresu:

- rodziny (66,8% w dz. 855), na które wydatkowano 2 565 416,4 tys. zł (99,6% planu po zmianach), w tym 1 660 160,4 tys. zł przeznaczono na wypłatę świadczeń wychowawczych (rozd. 85501), a 784 774,9 tys. zł na wypłatę świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego (rozd. 85502);
- pomocy społecznej (8,6% w dz. 852), na które wydatkowano 330 997,5 tys. zł (98,9% planu po zmianach), w tym 64 787,8 tys. zł przeznaczono na zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozd. 85214), 58 363,6 tys. zł na zasiłki stałe (rozd. 85216) oraz 53 493,5 tys. zł na domy pomocy społecznej (rozd. 85202);
- ochrony zdrowia (6,2% w dz. 851), na które wykorzystano 239 792,0 tys. zł (99,4% planu po zmianach), w tym 126 783,0 tys. zł przeznaczono na ratownictwo medyczne (rozd. 85141), 63 567,1 tys. zł na Inspekcję Sanitarną (rozd. 85132), a 44 188,0 tys. zł na składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (rozd. 85156);
- rolnictwa i łowiectwa (4,5% w dz. 010), na które wydatkowano 172 194,2 tys. zł (98,6% planu po zmianach), w tym 92 020,9 tys. zł (§ 2010 w rozdz. 01095) na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego do produkcji rolnej, a 37 081,4 tys. zł na powiatowe inspektoraty weterynarii (rozd. 01034);
- bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej (3,9% w dz. 754), na które wykorzystano 151 555,5 tys. zł (100% planu po zmianach), w tym 137 873,2 tys. zł na komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej (rozd. 75411);
- oświaty i wychowania (2,6%, w dz. 801), na które wykorzystano 100 857,3 tys. zł (98,6% planu po zmianach), w tym 53 990,6 tys. zł na przedszkola (rozd. 80104);
- transportu i łączności (2,2% w dz. 600), na które wydatkowano 83 544,4 tys. zł (99,2% planu po zmianach), w tym 36 442,8 tys. zł na krajowe pasażerskie przewozy autobusowe (rozd. 60003);
- administracji publicznej (2,1% w dz. 750), na które wydatkowano 81 361,2 tys. zł (99,1% planu po zmianach), w tym 74 569,8 tys. zł w rozdz. 75011 urzędy wojewódzkie.

(akta kontroli str. 45-143)

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki zostały zwiększone w trakcie roku o 1 015 757,3 tys. zł, tj. o 35,6%, z tego m.in.: o 529 964,0 tys. zł z rezerw celowych; o 493 387,3 tys. zł na podstawie decyzji budżetowych ZUB²⁴; o 7 831,3 tys. zł z rezerwy ogólnej; o 2 307,7 tys. zł ze zwiększenia z części 42 Sprawy wewnętrzne; o 3 383,0 tys. zł ze zmniejszenia części 85/04²⁵. Dotacje zwiększone zostały o 925 536,1 tys. zł; świadczenia osobowe o 730,1 tys. zł; wydatki bieżące o 39 369,3 tys. zł; a wydatki majątkowe o 50 121,9 tys. zł.

Wydatki były niższe od planowanych o 27 473,8 tys. zł, co stanowiło 0,7% planu po zmianach, m.in. wskutek mniejszej od przewidywanej przez gminy liczby osób uprawnionych do wypłaty świadczenia w ramach programu Rodzina 500+ i mniejszej liczby wypłaconych świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Niższe wykonanie wynikało również z niższej kwoty

²⁴ Zmiana Ustawy Budżetowej.

²⁵ Do części 41 Środowisko.

świadczeń na pomoc materialną dla uczniów oraz niższych wydatków na tworzenie i funkcjonowanie żłobków.

(akta kontroli str. 45-47, 48-52, 2668)

Badaniem w zakresie prawidłowości wydatkowania środków z rezerw celowych²⁶ objęto 17 decyzji zwiększających plan wydatków²⁷ o łączną kwotę 75 836,7 tys. zł, tj. 7,4% środków, które zwiększyły wydatki części. Wnioskowanie o środki z rezerw wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, a kwoty zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Po otrzymaniu ww. decyzji zwiększających plan wydatków wprowadzano odpowiednio zmiany w planie finansowym jednostki.

Środkami z rezerw celowych (poz. 26²⁸, 27²⁹, 58³⁰, 69³¹) dofinansowano m.in. zadania, na skutek których:

- 167 szkół przystąpiło do programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”;
- 693 szkoły dokonały zakupu podręczników dla 164 643 dzieci;
- 23 046 i 18 541 dzieci skorzystało ze stypendiów socjalnych odpowiednio w roku szkolnym 2018/2019, 2019/2020;
- 1 925 dzieci skorzystało z programu „Wyprawka szkolna”;
- 45 szkół utworzyło lub poprawiło standard szkolnej stołówki oraz 88 453 osób objęto dożywianiem w ramach programem „Posilek w szkole i w domu”;
- utworzono 800 nowych miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów w ramach programu „Maluch+”.

(akta kontroli str. 818-979)

Badanie w zakresie prawidłowości przeniesień środków z rezerwy ogólnej objęto 11 decyzji zwiększających plan wydatków³² na łączną kwotę 7 680,7 tys. zł (100% planu po zmianach). Zapotrzebowanie na środki było celowe, a kwoty zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań wskazanych w 10 decyzjach³³ na łączną kwotę 6 927,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 980-1209, 1892-1912)

W 2019 r. Wojewoda czterema decyzjami dokonał blokady wydatków w trybie art. 177 ufp na łączną kwotę 14 350,0 tys. zł. Nie stwierdzono zwłoki w podjęciu decyzji o blokowaniu wydatków. Największe pod względem kwoty wydatki objęte blokadą dotyczyły:

- 4 857,7 tys. zł (rozdział 85501) nadmiaru środków na wypłatę świadczeń wychowawczych, po dokonanej analizie potrzeb na 2019 r.,

²⁶ Poz. 26, 27, 58, 69.

²⁷ W rozdziałach: 80101, 80102, 80195, 80136, 80153, 85415 (poz. 26), 80148, 80195, 85230 (poz. 27), 85505, 85506, 85507 (poz. 58), 75410, 75411 (poz. 69).

²⁸ Środki na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację rządowego programu „Aktywna tablica”.

²⁹ Środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

³⁰ Środki na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

³¹ Środki na realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020.

³² W rozdz. 92121 na łączną kwotę 1 694,1 tys. zł z przeznaczeniem na wykonanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów, rozdz. 85111 na łączną kwotę 1 872,0 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu aparatów rentgenowskich do szpitali, rozdz. 85131 na kwotę 800,0 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Budowa Gminnego Centrum Stomatologii Szkolnej”, rozdz. 75045 na kwotę 79,6 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich orzekających w kwalifikacji wojskowej, rozdz. 75011 na kwotę 500,0 tys. zł na organizację wydarzenia kulturalnego, rozdz. 60016 na kwotę 500,0 tys. zł z przeznaczeniem na budowę ścieżki rowerowej, rozdz. 40002 na kwotę 1 500,0 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie rozbudowy stacji uzdatniania wody, rozdz. 80103 i 80104 na łączną kwotę 735,0 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących budowy lub przystosowania budynku dla potrzeb przedszkola.

³³ Zadanie z przeznaczeniem dla Gminy Zakrzewo pn. „Budowa ścieżki rowerowej” wskazane w decyzji MF/FG6.4143.3.303.2019.MF.6069 z 30.11.2019 r. nie zostało zrealizowane z uwagi na zbyt późny termin przyznania środków.

- 4 000,0 tys. zł (rozd. 85214) nadmiaru szacowanych dla jst. środków na wypłatę zasiłków okresowych. Wpływ na zmniejszenie potrzeb miał m. in. spadek bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim,
- 1 162,4 tys. zł (rozd. 85230) nadmiaru szacowanych przez jst. środków na realizację programu "Posiłek w szkole i domu" poprzez uczestnictwo mniejszej niż planowano liczby osób objętej dożywianiem.

(akta kontroli str. 1210-1266)

W części 85/04 w 2019 r. nie wystąpiły wydatki niewygasające.

Wydatki niewygasające w kwocie 215 tys. zł przeniesione z 2018 r. do wykorzystania w 2019 r. wydatkowane zostały w całości w terminie i zgodnie z przeznaczeniem, tj. na zadania ujęte w wykazie i planie finansowym wydatków³⁴.

(akta kontroli str. 1267-1279)

Najistotniejszą grupę wydatków (93,5%) w części 85/04 stanowiły dotacje – 3 589 706,3 tys. zł. Zrealizowana kwota stanowiła 99,3% planu po zmianach i była wyższa od wydatków poniesionych na dotacje w 2018 r. o 365 711,2 tys. zł (o 11,3%).

Dotacje zostały przeznaczone na:

a) dotacje bieżące w wysokości 3 545 189,8 tys. zł (98,8% dotacji i 92,3% ogółu wydatków), w tym m.in.:

- w kwocie 1 664 381,9 tys. zł na realizację świadczeń wychowawczych (rozd. 85501);
- w kwocie 789 844,3 tys. zł na finansowanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozd. 85502);
- w kwocie 135 881,0 tys. zł na działalność PSP (rozd. 75411);
- w kwocie 126 312,3 tys. zł na finansowanie ratownictwa medycznego (rozd. 85141);
- w kwocie 65 996,7 tys. zł na wypłatę zasiłków okresowych, celowych i pomoc w naturze oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozd. 85214);
- w kwocie 140 061,0 tys. zł dla stowarzyszeń i fundacji, pozostałych jednostek sektora finansów publicznych oraz jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych;

b) dotacje majątkowe w wysokości 44 516,6 tys. zł (1,2% dotacji i ogółu wydatków), w tym m.in.:

- w kwocie 38 199,2 tys. zł na dofinansowanie zadań własnych jst., z tego 21 517,3 tys. zł na przebudowę dróg zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej oraz usuwanie skutków tych klęsk w infrastrukturze komunalnej;
- w kwocie 3 450,9 tys. zł na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst., w tym 2 000,0 tys. zł na budowę strażnicy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu wraz z zapleczem użytkowym;
- w kwocie 180,0 tys. zł dla gmin na zadania realizowane na podstawie porozumień, w tym w ramach realizacji programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” na lata 2018-2020;
- w kwocie 2 686,4 tys. zł dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (w rozdz. 85505 – tworzenie i funkcjonowanie żłobków).

³⁴ Dz. 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdz. 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej, §2110, zadanie: Uzupelnienie wydatków związanych z realizacją zadań przez Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej w Brodnicy, Inowrocławiu, Nakle nad Notecią, Sępólnie Krajeńskim. Wydatek wskazany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2018 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2346).

(akta kontroli str. 45-47, 53-54, 55-118, 222-224)

Badanie próby wydatków na dotacje³⁵ nie wykazało nieprawidłowości. Przekazywanie i rozliczanie dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w ufp i obowiązującymi przepisami.

W wyniku przekazania środków na realizację badanych zadań m. in.:

- na koniec grudnia 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba dzieci na które przysługuje świadczenie wychowawcze w ramach programu 500+ wyniosła - 338 534;
- w ramach realizacji programu „Posilek w szkole i w domu” - 45 szkół utworzyło lub poprawiło standard szkolnej stołówki;
- utrzymywano 93 zespoły ratownictwa medycznego.

(akta kontroli str. 1304-1891)

Przeciętne zatrudnienie w części 85/04 w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 2 389 i było niższe w porównaniu do zatrudnienia w 2018 r. o 45³⁶. Wydatki na wynagrodzenia wzrosły w porównaniu do 2018 r. o 15 267 tys. zł, tj. o 14,2%, i wyniosły 142 041 tys. zł. Przeciętne wynagrodzenie w 2019 r. wyniosło 4 955 zł brutto i było wyższe o 615 zł do przeciętnego wynagrodzenia w 2018 r. (4 340 zł).

(akta kontroli str. 509-518, 601-604, 665-671, 689-696)

Zobowiązania w części 85/04 budżetu państwa na koniec 2019 r. wyniosły 12 852,1 tys. zł i były wyższe o 1 292,7 tys. zł, tj. o 10,1% od kwoty zobowiązań na koniec 2018 r. Dotyczyły one przede wszystkim zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wynagrodzeń bezosobowych i ich pochodnych 11 750,8 tys. zł (91,4%) oraz faktur, których termin płatności przypadał na rok następny. Na koniec 2019 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 55-118, 1280-1303)

Wojewoda, w ramach sprawowanego nadzoru, dokonywał bieżącej weryfikacji sprawozdań budżetowych, sporządzał okresowe analizy wykonania wydatków oraz monitorował działania jst. W 2019 r. KPUW przeprowadził łącznie 495 kontrole w 407 jednostkach, spośród których najwięcej w jst. (234). W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono m.in.: niecelowe, nieoszczędne i nieefektywne wydatkowanie środków publicznych; dokonywanie wydatków po zakończeniu roku budżetowego, realizowanie zadań niezgodnie z umową i kosztorysem, wadliwe opisywanie dokumentów księgowych uniemożliwiające dokonywanie rozliczeń dofinansowania. Kontrole przyczyniły się do pozyskania dodatkowych dochodów budżetu państwa w łącznej wysokości 55,4 tys. zł, m.in. z powodu zwrotu pobranych w nadmiernej wysokości i wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem środków z dotacji celowej.

(akta kontroli str. 14-33)

2.1.2. Plan wydatków Urzędu (54 748,0 tys. zł) został w ciągu roku zwiększony do kwoty 66 628,1 tys. zł, tj. o 21,7%. Wydatki Urzędu wyniosły 66 124,2 tys. zł i stanowiły 99,2% planu po zmianach oraz 114% wydatków poniesionych w 2018 r. Wydatki KPUW stanowiły 1,7% wydatków części 85/04.

(dowód: akta kontroli str. 86-118; 1913-2072)

³⁵ Badaniem objęto wybrane celowo wydatki w kwocie 631 197,0 tys. zł (17,6% wydatków na dotacje) na realizację rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” – moduł 3 (rozdz. 80148), na realizację zadań zespołów ratownictwa medycznego (rozdz. 85141), na realizację rządowego Programu Rodzina 500+ (rozdz. 85501).

³⁶ Na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1479) z dniem 1 stycznia 2019 r. pracownicy wydziałów monitoringu środowiska oraz laboratoriów wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska stali się pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Urząd uzyskał środki z rezerw celowych na łączną kwotę 9 367,5 tys. zł oraz z rezerwy ogólnej na kwotę 500,0 tys. zł. Środki uzyskane z rezerw celowych wydatkowane w kwocie 9 119,7 tys. zł (tj. 97%), m. in. na: sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wynikających z wyroków sądowych, sfinansowanie podwyższenia wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników Centrów Powiadamiania Ratunkowego. Środki z rezerwy ogólnej w kwocie 499,0 tys. zł wydatkowane na cel określony w decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 818-823, 1166, 1298-1302)

Główne tytuły wydatków zrealizowanych przez Urząd w 2019 r. (66 124,2 tys. zł) stanowiły wynagrodzenia i pochodne – 45 668,6 tys. zł (69% ogółu wydatków) oraz wydatki majątkowe – 3 055,4 tys. zł (4,6% ogółu wydatków).

(dowód: akta kontroli str. 2043, 2092-2094)

Przeciętne zatrudnienie w Urzędzie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 649 i było wyższe od zatrudnienia w 2018 r. o 16 etatów³⁷. Wydatki na wynagrodzenia wzrosły w porównaniu do 2018 r. o 5 367 tys. zł, tj. o 13,3%, i wyniosły 38 597,8 tys. zł. Przeciętne wynagrodzenie w 2019 r. wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wyniosło 4 956 zł brutto i było wyższe o 581 zł od przeciętnego wynagrodzenia w 2018 roku.

(akta kontroli str. 397-398, 422-423, 432)

Wydatki majątkowe KPUW wyniosły 3 055,36 tys. zł, tj. 96,2% planu (3 177,19 tys. zł). W Urzędzie zaplanowano do realizacji 15 zadań na kwotę 2 862,0 tys. zł, w trakcie roku zrezygnowano z realizacji pięciu zadań na kwotę 1 735,0 tys. zł, wprowadzono także 19 nowych zadań o wartości 2 377,4 tys. zł. Powodem rezygnacji z planowanych zadań była w szczególności konieczność zabezpieczenia środków finansowych na wydatki rzeczowe związane z bieżącym funkcjonowaniem Urzędu. Ponadto w związku z opinią biegłego oraz nieprawidłowościami ujawnionymi w toku kontroli stanu technicznego budynków, konieczne stało się poniesienie dodatkowych wydatków na rozbiórkę jednego z budynków i remont innego. Plan wydatków wzrósł w trakcie 2019 r. o 11% (3 177,2 tys. zł) i obejmował realizację 29 zadań.

(dowód: akta kontroli str. 2043, 2092-2093, 2289-2370)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 5 954,5 tys. zł, tj. 9% poniesionych wydatków³⁸. Kwota 4 903,0 tys. zł dotyczyła 74 wydatków wylosowanych metodą monetarną MUS³⁹, a kwota 1 051,5 tys. zł dotyczyła 54 wydatków dobranych celowo.

(dowód: akta kontroli str. 2096-2116)

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym jednostki, na zakupy i usługi służące do realizacji jej celów oraz zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Wyjątek stanowił wydatek poniesiony przez Urząd na zwrot kosztów postępowania odwoławczego wywołanego na skutek niewybrania najkorzystniejszej oferty w postępowaniu przetargowym. Stwierdzono ponadto kwalifikowanie wydatków na zakup biletów komunikacji miejskiej do błędnego paragrafu klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 2117-2129)

³⁷ Zwiększenie zatrudnienia związane było z zapewnieniem ciągłości realizacji zadań związanych z obsługą klientów w sprawach dotyczących zezwoleń na pracę dla cudzoziemców w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców oraz koniecznością zapewnienia ciągłości realizacji zadań w Wydziale Polityki Społecznej.

³⁸ Doboru wydatków dokonano na podstawie zapisów konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki”.

³⁹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

Wytypowaną do badania próbę wydatków sprawdzono również pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁰. Nie stwierdzono nieprawidłowych działań w powyższym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 2431-2436)

W 2019 r. KPUW przeprowadził 26 postępowań w trybie przetargu nieograniczonego, w wyniku których udzielono zamówień na kwotę 2 334,5 tys. zł oraz cztery postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki, w wyniku których udzielono zamówień na kwotę 433,4 tys. zł⁴¹. Unieważniono dziewięć postępowań⁴².

(dowód: akta kontroli str. 2398-2405; 2420-2423)

Szczegółowym badaniem objęto cztery zamówienia publiczne o łącznej wartości 566,8 tys. zł:

- udzielone w trybie przetargu nieograniczonego – wykonanie robót budowlanych polegających na rozbiórce budynku parterowego, wzmocnieniu ściany konstrukcyjnej budynku trzykondygnacyjnego oraz remoncie rurociągu wodociągowego w budynkach Urzędu (wartość udzielonego zamówienia 202,10 tys. zł);
- udzielone w trybie zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 6 upzp) – usługi bezpośredniej ochrony fizycznej osób i mienia (wartość udzielonego zamówienia 151,25 tys. zł);
- udzielone w trybie zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a upzp) – dostawa przemienników radiowych i konsol dyspozytorskich na potrzeby obsługi systemu informatycznego Państwowego Ratownictwa Medycznego (wartość udzielonego zamówienia 130,17 tys. zł);
- postępowanie bez zastosowania upzp (na podstawie art. 4 pkt 8 upzp) – dostawa urządzeń wielofunkcyjnych (wartość udzielonego zamówienia 83,29 tys. zł).

Usługi i dostawy zostały zrealizowane terminowo⁴³ oraz służyły realizacji zadań Urzędu. Przeprowadzone badanie nie wykazało naruszeń uregulowań wewnętrznych Urzędu⁴⁴. Procedura przygotowania, przeprowadzenia i udzielenia przedmiotowych zamówień była zgodna z upzp, z wyjątkiem jednego przypadku błędnego wypełnienia protokołu o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego.

(dowód: akta kontroli str. 2437-2581)

W toku kontroli stwierdzono, że Urząd nierzetelnie przeprowadził analizę ofert złożonych przez Wykonawców w postępowaniu pn. *Dostawa i wdrożenie systemu kopii bezpieczeństwa dla Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego*, wskutek czego poniósł wydatek w kwocie 11,1 tys. zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

(dowód: akta kontroli str. 2184-2285)

Zobowiązania Urzędu na koniec 2019 r. wyniosły 3 676,3 tys. zł i były wyższe o 629,6 tys. zł tj. o 20,7% od kwoty zobowiązań na koniec 2018 r. Dotyczyły one przede wszystkim zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych (3 182,3 tys. zł) oraz faktur, których termin płatności przypadał na rok

⁴⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, dalej: upzp.

⁴¹ Żadne z zamówień udzielonych w trybie postępowań o udzielenie zamówienia, nie zostało sfinansowane z budżetu środków europejskich.

⁴² Wszystkie w trybie przetargu nieograniczonego.

⁴³ Termin rozpoczęcia realizacji umowy na usługę bezpośredniej ochrony fizycznej osób i mienia od 11 stycznia 2020 r.

⁴⁴ Regulamin udzielania zamówień publicznych przez KPUW, będący załącznikiem do zarządzenia Nr 17/2014 Dyrektora Generalnego KPUW z 19 listopada 2014 r., ze zm.

następny. W KPUW nie wystąpiły przypadki naliczenia i wypłacania odsetek od nieterminowych płatności zobowiązań. Na koniec 2019 r. w Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 1286-1302, 2048-2066)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W księgach rachunkowych Urzędu za 2019 r., wydatki na łączną kwotę 6,6 tys. zł, ujęto w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. niezgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴⁵. Dotyczyło to wydatków poniesionych w 2019 r. na zakup biletów jednorazowych komunikacji miejskiej⁴⁶ na potrzeby zabezpieczenia wyjazdów służbowych pracowników Urzędu, które ujęte zostały w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*. Powyższe skutkowało także niewłaściwym sklasyfikowaniem wydatku w sprawozdaniu Rb-28 za 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 2130-2173; 2180-2181)

Główna Księgowa Urzędu podała w wyjaśnieniach, że ujmując wydatki związane z zakupem biletów MZK, wydawanych pracownikom Urzędu w związku z wykonywaniem przez nich poleceń służbowych na terenie miasta w § 4210 - *Zakup materiałów i wyposażenia*, Urząd stoi na stanowisku, że bilet komunikacji miejskiej jest produktem gotowym.

(dowód: akta kontroli str. 2175, 2179, 2182-2183)

NIK zauważa, że zakup na potrzeby pracowników biletów jednorazowych, w celu uregulowania opłat za przejazd komunikacją miejską, w związku z pełnionymi obowiązkami służbowymi, powinien być klasyfikowany w § 4300 *Usługi pozostałe* albo § 4410 *Podróże służbowe krajowe*, w zależności od tego czy przejazd ten stanowi element podróży służbowej, czy też nie. Według objaśnień do § 4300 *Zakup usług pozostałych*, paragraf ten obejmuje wydatki funduszu operacyjnego, którego przeznaczenie jest niejawne, oraz wydatki na zakup usług. Natomiast zgodnie z objaśnieniami do § 4410 *Podróże służbowe krajowe*, obejmuje on wydatki na podróże służbowe krajowe pracowników, w zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej⁴⁷ – ponoszone przez pracodawcę i pracownika. Paragraf ten ma również zastosowanie do innych wydatków zaliczonych na podstawie odrębnych przepisów do wydatków na podróże służbowe krajowe, np. do zwrotu kosztów za używanie przez pracowników własnych pojazdów do celów służbowych w granicach administracyjnych miasta lub gminy, przejazdy miejscowe pracowników, wyrównanie wydatków ponoszonych przez pracowników w związku z wykonywaniem pracy poza stałym miejscem pracy lub poza stałym miejscem zamieszkania oraz przeniesieniem do pracy w innej miejscowości.

⁴⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.

⁴⁶ Na podstawie faktur wystawionych przez Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy z dnia: 11.01.2019, nr 7/1/2019/ZDMKP/G, 12.03.2019 r., nr 39/3/2019/ZDMKP/MG, 22.03.2019 r., nr 45/3/2019/ZDMKP/MG i nr 46/3/2019/ZDMKP/MG, 10.04.2019 r., nr 60/4/2019/ZDMKP/MG, 04.06.2019 r., nr 94/6/2019/ZDMKP/MG, 10.07.2019 r., nr 111/7/2019/ZDMKP/MG, 25.07.2019 r., nr 119/7/2019/ZDMKP/MG, 14.10.2019 r., nr 161/10/2019/ZDMKP/MG, 24.10.2019, nr 167/10/2019/ZDMKP/MG, 14.11.2019 r., nr 177/11/2019/ZDMKP/MG, 17.12.2019 r., nr 199/12/2019/ZDMKP/MG i nr 200/12/2019/ZDMKP/MG na łączną kwotę 6 600,00 zł.

⁴⁷ Dz. U. poz. 167.

2. W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego⁴⁸, dotyczącego wykonania robót budowlanych w budynkach Delegatury KPUW we Włocławku, nie podano powodu niedokonania podziału zamówienia na części.

(dowód: akta kontroli str. 2503, 2545-2554)

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 11 upzp, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza protokół, zawierający powody niedokonania podziału zamówienia na części.

Dyrektor Biura Finansowo-Inwestycyjnego podał w wyjaśnieniach, że w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego wskazano, że zamawiający nie dokonał podziału zamówienia na części, natomiast omyłkowo nie wskazano powodów niedokonania podziału zamówienia na części.

(dowód: akta kontroli str. 2582-2584)

3. Urząd jako Zamawiający poniósł wydatek w kwocie 11,1 tys. zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego zasądzonego dla odwołującego się Wykonawcy przez Krajową Izbę Odwoławczą⁴⁹, który był skutkiem nierzetelnie przeprowadzonej analizy ofert złożonych przez Wykonawców w postępowaniu pn. *Dostawa i wdrożenie systemu kopii bezpieczeństwa dla Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego*⁵⁰.

Dokonując w toku tego postępowania wyboru najkorzystniejszej oferty Urząd nie wyjaśnił wątpliwości w zakresie okresu i sposobu licencjonowania oprogramowania komputerowego do wykonywania kopii bezpieczeństwa, zaoferowanego przez skarżącego Wykonawcę, skutkiem czego oferta tego Wykonawcy, nie została uznana za najkorzystniejszą.

W wyroku KIO⁵¹ nakazano Zamawiającemu unieważnienie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty oraz powtórzenie czynności badania i oceny ofert w tym podwyższenia oceny punktowej przyznanej odwołującemu się Wykonawcy. W uzasadnieniu wyroku wskazano m.in, że KIO uznał za wiarygodne wyjaśnienie Wykonawcy o okolicznościach związanych z omyłkowym wykazaniem w ofercie cenowej 12 – miesięcznej licencji dla oprogramowania komputerowego do wykonywania kopii bezpieczeństwa, zamiast podania, że jest to licencja bezterminowa. Ponadto KIO uznał, że działający z należytą starannością Zamawiający winien wyjaśnić wszelkie wątpliwości, po to by doprowadzić do wyboru oferty najkorzystniejszej, w sposób zgodny z ustalonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia kryteriami oceny ofert.

Ponowne badanie złożonych ofert doprowadziło do wybrania oferty ww. Wykonawcy, jako oferty najkorzystniejszej.

(dowód: akta kontroli str. 2184-2285)

Dyrektor Biura Finansowo-Organizacyjnego podał w wyjaśnieniach m.in, że Zamawiający nie podjął działań w zakresie wyjaśnienia wątpliwości w zakresie okresu i sposobu licencjonowania oprogramowania komputerowego, ponieważ po przeanalizowaniu treści złożonych ofert nie mógł uznać, że oferta ww. Wykonawcy zawiera oczywistą omyłkę pisarską. Ponadto wskazał, że w jego ocenie pomyłki Wykonawcy nie można było zakwalifikować jako oczywistej omyłki pisarskiej, gdyż

⁴⁸ Nr BFI.II.272.2.2019.

⁴⁹ Dalej: „KIO”.

⁵⁰ Nr BFI.II.272.2.4.2019.

⁵¹ Z dnia 13 września 2019 r., sygn. akt KIO 1691/19.

fakt zaistnienia omyłki musi być jednoznaczny dla każdego, każdy też powinien taką omyłkę jednakowo poprawić.

(dowód: akta kontroli str. 2286-2288)

W ocenie NIK wydatek poniesiony tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego zasądzony dla Wykonawcy przez KIO, był wydatkiem „niepotrzebnym”. Rzetelne przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyeliminowałoby konieczność jego poniesienia. W kontekście stwierdzenia oczywistości popełnionej przez Wykonawcę pomyłki zauważyć należy, że postępowanie o zamówienie publiczne poprzedzone było dialogiem technicznym, w którym ten sam wykonawca prawidłowo wskazał okres licencjonowania oprogramowania komputerowego, a w Komisji Przetargowej znajdował się pracownik właściwej komórki Urzędu w przedmiocie obsługi informatycznej, która powinna zweryfikować złożone oferty w zakresie dotyczącym licencji. Tym samym rzetelne przeprowadzenie postępowania powinno „konwalidować” oczywisty błąd w ofercie wykonawcy zwłaszcza, że w postępowaniu nie została wyłączona ogólna, charakterystyczna dla prawa cywilnego zasada ustalania treści złożonego oświadczenia woli w sposób odzwierciedlający zamiar strony i cel złożenia oświadczenia.

4. Jako nierzetelne należy uznać zwrot kosztów ww. postępowania odwoławczego zasądzonych dla Wykonawcy przez KIO, po prawie dwóch miesiącach od daty wpływu wyroku do Urzędu. Wyrok KIO w tej sprawie został doręczony 24 września 2019 r. Środki pieniężne tytułem zwrotu kosztów, przekazano na rachunek Wykonawcy 18 listopada 2019 r.

Dyrektor Biura Finansowo-Inwestycyjnego podał w wyjaśnieniach m.in, że w treści ww. wyroku nie wskazano sposobu ani terminu przekazania środków na rzecz Wykonawcy. Domniemywano, że Wykonawca zwróci się do K-PUW z wnioskiem o ich przekazanie, czego jednak nie zrobił. W dniu 18 listopada 2019 r. po poinformowaniu Głównego Księgowego, że nadal brak jest wniosku Wykonawcy o przekazanie środków, tytułem zwrotu kosztów postępowania, uzgodniono, że środki te mogą być przekazane poprzez przygotowanie polecenia przelewu, które zostało przygotowane w tym dniu przez pracownika BFI i przekazane do Oddziału księgowości celem przekazania środków na konto Wykonawcy. W związku z powyższym, przelew środków na rzecz tego podmiotu został zrealizowany w dniu 18 listopada 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 2184-2285, 2670, 2671)

NIK zauważa, że w przypadku zakończenia każdego postępowania w wyniku którego zasądzono od Urzędu zwrot kosztów tego postępowania, zobowiązania te należy regulować bez zbędnej zwłoki, tak, aby uniknąć wszczęcia przez wierzyciela postępowania egzekucyjnego.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/04 zrealizowano w kwocie 7 838,9 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) i były o 38,8% niższe od ich wykonania w 2018 r.

Wydatki zostały przeznaczone na realizację dwóch projektów dofinansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Toruniu, tj.:

- „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I”⁵²,

⁵² Zakupiono jeden średni samochód ratowniczo-gaśniczy kategorii terenowej do gaszenia pożarów w trudno dostępnym terenie.

– „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV”⁵³.

Wykonanie wydatków budżetu środków europejskich na koniec 2019 r. wynosiło 7 838,9 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 362-396)

Badaniem w zakresie prawidłowości przeniesień środków z rezerwy celowej budżetu środków europejskich objęto cztery decyzje zwiększające plan wydatków na łączną kwotę 7 838,9 tys. zł, tj. 100% środków, które zwiększyły wydatki budżetu środków europejskich części. Zapotrzebowanie na środki było celowe, a kwoty zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań wskazanych w decyzjach.

W Urzędzie (u dysponenta trzeciego stopnia) w 2019 r. nie planowano i nie dokonano wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 362-396, 2669)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.3 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Badanie rezultatów i efektów rzeczowych osiągniętych w ramach zadań finansowanych środkami publicznymi w części 85/04 przeprowadzono na próbie wszystkich (16) podzadań w pięciu wybranych zadaniach⁵⁴.

Wśród badanych 26 mierników w badanych podzadaniach w 18 przypadkach osiągnięto zakładane parametry lub je przekroczone, z czego w dwóch przypadkach⁵⁵ z powodu błędów technicznych wartości mierników nie zostały zaciągnięte z aplikacji BUZA podczas eksportu danych do wydruku sprawozdania BZ-1. Natomiast w ośmiu przypadkach wartość wykonanego miernika była niższa niż zaplanowano, tj.:

1. W podzadaniu 2.3.3 Obrona cywilna, miernik „Stosunek liczby przeprowadzonych treningów systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania do liczby treningów zaplanowanych”⁵⁶.

Dyrektor WBZK⁵⁷ wyjaśnił, że trening dotyczący nasłuchu systemu ostrzegania o zagrożeniach uderzeniami z powietrza i skażeniami chemicznymi i trening dotyczący systemu informatycznego realizowany w ramach systemu wykrywania i alarmowania, w miesiącach wakacyjnych zostały odwołane, natomiast w listopadzie i grudniu 2019 r. trening z nasłuchu nie był możliwy do przeprowadzenia, ponieważ WBZK dokonał wymiany całego stanu odbiorników do nasłuchu na terenie województwa i dopiero 19 grudnia 2019 r. przeprowadzono instruktaż korzystania z nowo zakupionych odbiorników.

2. W miernikach: „Stosunek liczby szkół i placówek ocenionych pozytywnie do liczby szkół i placówek poddanych kontroli lub ewaluacji”⁵⁸; „Liczba uczniów

⁵³ Zakupiono: średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego - 1 szt.; ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem wody o pojemności min. 7000 dm³ - 3 szt.; ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego - 1 szt.; zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego - 1 szt.; samochód dowodzenia i łączności - 1 szt.; zestaw do oświetlania terenu akcji z agregatem prądowórczym - 2 szt.

⁵⁴ Zadania: 2.3. Systemy ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności, 3.1. Oświata i wychowanie, 12.1. System ochrony środowiska informacje o środowisku, 12.3. Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz 13.4. Wspieranie rodziny.

⁵⁵ W podzadaniach: 3.1.9. Rozwój infrastruktury systemu oświaty i 12.3.1. Systemy ochrony powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu.

⁵⁶ Wartość planowana miernika - 36/40 (90%), wartość zrealizowana - 22/40 (55%).

⁵⁷ Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

⁵⁸ W podzadaniu 3.1.1 Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty. Wartość planowana miernika - 450/600 (75%), wartość osiągnięta - 404/609 (66,3%).

i słuchaczy, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe w formach szkolnych i pozaszkolnych⁵⁹; „Stosunek liczby nauczycieli korzystających z różnych form doskonalenia i kształcenia zawodowego do ogólnej liczby nauczycieli”⁶⁰; „Stosunek liczby nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy w danym roku do liczby nauczycieli ogółem”⁶¹; „Stosunek liczby skontrolowanych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży do liczby zorganizowanych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie województwa”⁶²; „Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat korzystających z edukacji przedszkolnej”⁶³.

Kurator Oświaty wskazał, że na nieosiągnięcie zakładanych mierników wpływ miała m.in. większa ilość wydanych zaleceń pokontrolnych, zmniejszenie się ogólnej liczby osób przystępujących do egzaminów kwalifikacyjnych, niższa liczba nauczycieli korzystających z różnych form doskonalenia zawodowego oraz przystępujących do postępowań o uzyskanie stopnia awansu zawodowego, zwiększenie się ilości zorganizowanych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, mniejsza ilość dzieci w wieku 3-5 lat korzystających z edukacji przedszkolnej, niż zakładano.

3. W podzadaniu 12.1.3 Monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska, miernik „Liczba wykonanych pomiarów i oznaczeń kontrolnych”.

Z-ca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wskazał, że z dniem 1 stycznia 2019 r. zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska⁶⁴ działania z zakresu Państwowego Monitoringu Środowiska stały się zadaniami Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Konsekwencją powyższego było zmniejszenie planu wydatków w części 85/04 o 3 383,0 tys. zł, z przeznaczeniem na zwiększenie części 41 – Środowisko (...), bowiem do zadań WIOŚ pozostała jedynie działalność kontrolna. Nie dokonano natomiast formalnej zmiany mierników na poziomie dysponentów części budżetowych podzadania 12.1.3. Niezależnie od powyższego sporządzono roczne sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w układzie zadaniowym, a miernik na poziomie zadania oznacza wyłącznie liczbę przeprowadzonych kontroli na podstawie sprawozdania z działalności kontrolnej WIOŚ w Bydgoszczy.

(akta kontroli str. 47, 144-167)

Plan działalności KPUW na 2019 r. pokrywał się z planem wydatków w układzie zadaniowym w zakresie przyjętych celów i mierników.

(akta kontroli str. 47, 144-156, 168-171)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie ponoszonych wydatków. W wyniku kontroli 18,6% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 85/04 i 9% wydatków Urzędu stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Wydatki w zakresie badanej próby

⁵⁹ W podzadaniu 3.1.2 Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne. Wartość planowana miernika - 19 000, wartość osiągnięta - 14 776.

⁶⁰ W podzadaniu 3.1.3 Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej. Wartość planowana miernika 1 260/35 000 (3,6%), wartość osiągnięta - 920/33 885 (2,7%).

⁶¹ W podzadaniu 3.1.3 Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej. Wartość planowana miernika - 1 500/35 000 (4,3%), wartość osiągnięta - 728/33 885 (2,2%).

⁶² W podzadaniu 3.1.6 Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna. Wartość planowana miernika - 280/1 400 (20%), wartość zrealizowana - 285/1 738 (16,4%).

⁶³ W podzadaniu 3.1.7 Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej. Wartość planowana miernika - 44 076/58 769 (75%), wartość osiągnięta - 33 248/66 488 (50%).

⁶⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1479.

dotacji (17,6%) rozliczono w sposób prawidłowy i terminowy. Wojewoda przekazywał jednostkom dotacje w terminach umożliwiając prawidłową realizację zadań oraz rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/04. NIK zwraca jednak uwagę na osiem przypadków mierników mających określić stopień realizacji zadań, gdzie nie osiągnięto zaplanowanej wartości. Stwierdzone w ww. obszarze nieprawidłowości nie miały zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 85/04 województwo kujawsko-pomorskie i sprawozdań jednostkowych KPUW (urzędu obsługującego Wojewodę):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz

sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/04 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Sporządzono je także prawidłowo pod względem merytorycznym, za wyjątkiem sprawozdania RB-28 za 2019 r. dysponenta trzeciego stopnia.

(akta kontroli str.144-156, 326-361, 362-365, 2057-2066; 2130-2173)

System kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzenia sprawozdań. Sprawozdania były sprawdzane kolejno przez Kierownika Oddziału oraz Głównego Księgowego pod względem prawidłowości, rzetelności i wiarygodności danych. Po zatwierdzeniu przez Głównego Księgowego sprawozdanie przekazywano do kierownika jednostki w celu ostatecznego zatwierdzenia.

(akta kontroli str. 2737-2742)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-28 za 2019 r. sporządzonym przez KPUW niewłaściwie sklasyfikowano w § 4210 wydatki na zakup jednorazowych biletów komunikacji miejskiej na potrzeby pracowników Urzędu.

Szczegółowy opis w pkt 2 Wydatki budżetu państwa w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* pkt 1.

(akta kontroli str. 2057-2066; 2130-2173)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania te opracowywano terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Stwierdzona nieprawidłowość nie miała zasadniczego wpływu na badany obszar.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Terminowe wystawianie upomnień w prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych;
2. Określenie zasad przekazywania informacji o należnościach z tytułu kosztów postępowania orzeczonych przez Wojewódzką Komisję;
3. Prawidłowe ujmowanie w księgach rachunkowych ponoszonych wydatków;
4. Wzmocnienie nadzoru i rzetelne prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych;
5. Dokonywanie zwrotu kosztów postępowań zasądzonych wyrokami bez zbędnej zwłoki.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶⁵ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiająca dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226

⁶⁵ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłoszenie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15zszs ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁶⁶, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, kwietnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
Tomasz Sobecki

.....
podpis

Kontrolerzy

Sylwia Woźniak-Waszak
doradca ekonomiczny

.....
Podpis

Hanna Loch – Klimek
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Monika Kazimierczak
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Marcin Bigos
starszy inspektor kontroli
państwowej

.....
Podpis

⁶⁶ Dz.U. poz.374, 567 i 568

